

ԻՔՐԱՄԻՅԵՆ

1881 Նոյեմ. 3, սուրբ

№ 4781

Թայիսինն պիտիսին, գարիունու քրտամ հազարաթերն միթախա- սընա թաղտիմ իլէ, պունուն իւզէ- րինն տէ, պաղը միւլահազարթըրը պէնան իտէնէկիլ ըր, էկէր պու ուղրա ֆէտա ոլունան Մանգուէնին պիր գաշ սաթըրալը, միլէթիմի- զին — զաթէն պէրհանաթ ոլուպ, կիւնտէն կիւնէ քէսպի վէնամէթ իթմէթտէ օլան — պիր ընգապէ- թին իթիթիպալաւ վուգուր բէք միւմքին պուլունան մազարաթլա- րնտան մուհաֆազաթ իլին լազըմ կէլէն թէտապիրին իթիթիպալաւ պիր վէտիլէ օլուրալը իսէ, իքէնտի- միգի հազարթին մէսուտ առաւ ի- տէրիլ:

Շուռ սուն իւլ տէօրթ սէնէլէրէ գատար, էրմէնիթանտա վէ Անա- տօլուտա, միլէթիմիզին նէ միլի- եթ, նէ սէրվէթ, վէ նէ տէ թի- ճարէթ նօթթաի նազարալը, լա պէլի պիր ընգիպի եօգտու, Բու- լար Անատօլուտա պիր միլիյէթ թէնէթի իտէնէթ գատար չօգ օլ- մանըպ, օրաւոր տա գաթէն քէնտի- տէն, էրմէնիլէրէ գաղը ընգապէ- թէ հիլ պիր սէպէպէլին օլմաթըր կիպի, Թիւրքիէ իսէ էրմէնիլէրին սատաթաթըր վէ խուսուսիլէ մու- մէլաթը թիւննարիլէտէ օլան թէն- րիւպէքալը գաղըր պիլէրէք, օն- լարա գաղըր պիր ընգիպ օլմաթըր- ան պաշապ, չօգ տէֆա տա քէնտի- լէրէ պիր մուլիլն սրֆաթը, լա գուլ- լանմըլ օլտուգալըրնտան, զաթէն բէք եալաշ էթօրիւմէթտէ օլտու- ղուսուլ, թէգաատիւմ էթօլունտա, պաղը հայտուտալըն պիր մէպտէնէ մէպիլ օլմաթըպ, չէգապէթ վէ եաղ- մաթարաթտան իլէրու կէլէն մէ- զալիմիստէն, վէ իսպաշ հայիմիլ- տէն զիւնտէն, տէվէթի Ալիէթ թա- ըաթըրտան արղու օլունտէ, էհիլիլէթ- սիլ մէմուրիլին, գալանիլին տէվ- թին ըուհունա պիւթիւն պիւթիւնէ մուղայիլը հարաթաթըրնտան պաշ- գա, պիր միւմանաթա օղրամա- մըլըլ տըր:

Իտարէ հազարէի միլիյէթիզին չը- գարտըր վէլիլէլէր սաեհսինտէ,

պու կիւն Անատօլուտա, իսմի աթը- լարտան պէրու հէման քեաթիլէն ունուտուլմուշ օլան պիր Քիւրտի- թան զուհուր իթմիլ, վէ նէ պու- լունտուգալըր մահէլլ, նէ տէ իլթի- ղալ իլլէտիլըլէրի սէնանի պէլիլ օլ- մանըպ, օլմատան օլմաեա վէ տաղ- տան տաղա հիմրէթ իլէ եաշանան խաթիմէնիլին Քիւրտիլը, էրմէնիլիկէ գաղըր պիր միլիյէթ թէնէթի իլլէ- տիլըլէրի կիպի, պիր տէ Ձէրքէս միլիյէթիլին թէնէթիլի բէք միւհ- թէմէլ պուլունան տուր:

Պիր Քիւրտիստանն պու կիւն ընամէն թանըլմըլ օլտուգու, պու իսմին — իլինտէ էպիլիլէլի գատի- մէտէն պէրու, էրմէնիլէրին վաթանը օլան բէք չօգ մահէլլէր պուլուն- տուգու հայտէ — կէրէք տէվպիլիլի ընամիլիլէտէ, վէ կէրէք նիւմ ընամի զաթէթալարտա, վէ հաթթա աթըլ- սըլըմա պիլիլէք պիլիլէք վէ դօնա- ման գօնաման նիլմէթիլիլի պէք- լէտիլիլիլ ինկիլթէրա տէվէթի թարաֆըրնտան տա, գուլանըլմա- սըլա միւսպէթ օլտուգու կիպի, պիր Քիւրտ միլիյէթիլին տէ գուլ- վէթիլ պիր սաթիլթիլ թէնէթիլ օլուն- մուշ իտուկի, վէ պուլունան մաթս- տի տէ, Անատօլուտա, էրմէնիլիլին թարաֆըրնտա գաղըր, պիր սէտա չէքմէք օլտուգու, պիր տաղըրա պիլիլ չիւրէ հաղըրըր չէլլէրտէն տէլիլ տիլ:

Վան տէնիլիլտէ վաթօր իլլէթ- մէք իւզլէ պիր իսմիլեալ թալէպ իլլէմէք, վէ պէլլէ պիր իսմիլեա- ղն պիր էրմէնիլ գուլանտաթնա վիլիլիլիլ հալտէ, քօթէթիլ օլմ- մէք իւզլէ, Քիւրտ ըուհունտաթնտան միւրէքքէպ պիր չիւրթէթ թէնէթիլ օլունտուղունա տալիլ, կէլէնիլթտէ ձէրիտէլիլ Հալտաթիլ կէթիլիլ պիր ֆըգըրա, հալտա ֆիլթիլիլիլ տէն չըգմամըլ օլմաթ տըր, պիլ պու հալտաթիլին, նէ գատար չայտանը իթիլիլտա օլտուգունա պիլէմէլիլ, լաքին իսեալաթտան իպարէթ օլա պիլէ, Քիւրտիլին, պիր պուլուգ- իլիլ սէնտէն պէրու, էրմէնիլիլին ֆիլիլ կէթիլիլիլիլ չալըլաթըրալը պիր թէնէպալիլիլ, օնարըն էլիլն տէն ալմանը տիւլիլիլիլիլ պիլ- լէ, պիլիլ գաղըր պիր ընգապէթ ալըլմըլ օլտուգունա պիր տէլիլ տէ- լիլիլ տիլ:

Պիլ, էստան, նէ պիր Քիւրտ

միլիյէթիլին թէնէթիլիլ, վէ նէ տէ Քիւրտիլին թէնէթիլիլ օլմալարնա գաղըր տէլիլիլ, պիլաթ գալուլա- ըմըլ պուլունուպ, վէ պու կիւն թա- լիմու թէրպիլիլիլ ճիւլէթիլիլիլ բէք տննաթ պիր հալտէ օլան Քիւրտի- լին թարաֆըրնտա արղու իտէնիլ- տէնիլ, լաքին, զանն իտէրիլ ըր, էստաթ էրմէնիլիլ գաղըր ընգա- պէթ օլան պիր Քիւրտ միլիյէթիլ- նին թէնէթիլիլիլ գօրղմաղա տա հաղըրմըլ վարտըր Քիւրտիլիլ պիլ- տէն զիւնտէն ճէսարէթիլ վէ մու- հարիպ տիլիլ, պուլունան մալաթ, պիլիլմ ոտաթաթիլմըլ չիւրհէ ալ- թիլնա կիւրտիլիլիլ, օնարա եէ- թիլիլիլ ինկիլիլիլ պուլունան եարտըլմար սաեհսինտէ, պիլիլտէն զէնիլին տէ օլապիլիլիլ . . . պիլ պէլլէ պիր ընգապէթ զաղըր, նէ իլէ մուգալիլիլ իտէնէթիլ:

Պու կիւն իլ իլաէն կէլիլիլ տիլ, վէ չու հալիլն պէր հայտաթ պուլուն- տուգու վուգուլաթիլ իլէ միւս- պէթ, ինքաթ գալուլ իթմէլ պիր սահիլիլ գուլունան իտուկիլն- տէն, պուլունան ոսրա, մէնիլ ին- թիլմալ տէլիլիլ, լաքին, ինքաթ տաիլիլիլ տէ վէ հէմ տէ իլթիլիլ գաղըր զաթէթ էհէմ պիր չէլ վար տըր ըր, օտա տէվէթի Ալիէթէ, պու- ճա սէնէլէրտէն պէրու կէթիլիլիլ- լէն սատաթաթ նիլանէլիլիլիլ տէ- վիլմըլ, սաթ ֆալը օլմաթըպ, նիլ մալիլ իսմիլիլ պիլէ չայտան պու- լունտան պիր թաղըլ չօնուգա- հարաթաթ իլէ, իւզլէրիլիլ չիւրհէ տալիլ իթմէթէլիլ տիլ: Պէլլէնէ — ըուհու էրմէնիլիլիլ գաղըր ըն- գապէթ օլարաթ — պիր Քիւրտ մի- լիլիլիլիլ թէնէթիլիլ իլլուլմի բէք գալաթը, չիւրիլ էրմէնիլիլիլ կիլիլիլ հէվիլիլիլ օլմաթըրալը ալըգ- տան ալըգա անալըրալը հալտէ, օնարա գաղըր լաղիլիլ տէ հաթէթ գալմանըպ, պիր Քիւրտ միլիյէթի- նին թէնէթիլիլիլ նէթաթիլիլ օլա օլա, պուլունան, պալըմըլն ու- ճուստա պիր պէքիլ օլմալարնա ինթիլմ իտէր ըր, թէրպիլիլ օլմա- լարըլա, մաղարաթիլարըն զօ- սալաթալը տա տիւլիլիլիլ իսէ, պուլուն, միլիյէթիլիլ պիլիլիլ գաղըրալ տա օղունտաթալը անալըլը:

Պու մէսէլէ բէք միւհիլմիլ օլալ, վէ տաշա պաղը թաֆիլաթա միւհ-

թաճ իսէ տէ, օղունտալըմըլն գօլալըլալ անալապիլիլիլ թէրիլ պաղը էսպապալ մէպիլ, պու գա- տար իլէ իլթիլիլ իտէրէք, չու խուսուսու կէրէք ըուհունա իտա- ըմիլիլ, վէ կէրէք գաղըրունու քի- լամ հաղարաթըրն, տիլգիլընա հէվալէ իտէրիլ:

S. P.

ԻԼԱՆԱԹ

Հուպուտաթ անալըր իլին իլ- զուլի օլան օն պիլն գալմաթ պուլ- տայ ոտմանըր, մէճիտիլէ էիլիլ- մի զուրուշ հիւսաթ իլէ, պէհէր գալիլաթը ալթը պուլուգ զուրուշ օլարաթ, իթմաթ թալիպ պուլուն- տուղունտան, վէ իլպու կէլէնէք թիլիլին սանիլ ըուլմիլին իլլիլիլ:

ՍԱՐԻԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՈՅԱ ՊՈՐՏԱԼԱՐՈ			
Բարիս, 12 նոյ.		Պարիս, 12 նոյ.	
Յրանալը ֆոնտուր 5%	86-87 1/2	Եւրոպ. ֆոնտուր 5%	14-11
Եւրոպ. ֆոնտուր 5%	147-48	Եւրոպ. ֆոնտուր 5%	14-14
Եւրոպ. ֆոնտուր 5%	13-35	Եւրոպ. ֆոնտուր 5%	14-15
Եւրոպ. ֆոնտուր 5%	13-40	Եւրոպ. ֆոնտուր 5%	14-11
1865 Իսթիլարը	-	Եւրոպ. ֆոնտուր 5%	14-15
1869	-	1865 Իսթիլար (Մուլթի) 5%	88-
1875	-	1865 " " 5%	80-
Բուլիլիլ լըմէնը. Թահիլիլ.	54-	1869 " (Բիւնար) 5%	75-
Օտմանը Պանգաթը	712-80	1872 " (Պոնտիլ Թիւրք) 5%	25-
Գրաթիլիլիլ	370-	1875 " (Բիւնար) 5%	76-
Բուս ֆոնտուր 5% (1877)	85-1/4	Բուլիլիլ լըմէնը ֆիլիլ	51-
Բուսիլիլիլ Շարք իսթիլարը	60-	Բարիս	-
Իթալիա ֆոնտուր	89-25	Հէվալէթիլ	15-
Մըլըր Իսթիլ. պիլիլիլիլ	365-75	Ալլէ ֆալիլիլ	8-
Իսթիլիլիլ իսթիլարը	27-1/2		
Գալմիլ Լօնտա իւզլէրիլիլ	25-26		
Բարիս, (Պուլար) 12 նոյ.		ԱՊՐԻԼԻԱՐ ԳԻՆԵԱՐԸ	
Յրանալը ֆոնտուր 5%	117-85	Գրաթիլիլ Թիւրք 5%	6-50
Եւրոպ. ֆոնտուր 5%	15-85	Սաթիլիլ Թիւրք 5%	5-45
		Իսթիլար Պանգաթը	11-10
		Սաթիլիլ (Պոնտիլ)	4-8
		Իսթիլար 5%	380-
		Իսթիլար (Թալէլ)	155-
Լօնտա 12 նոյ.		ԱՊՐԻԼԻԱՐ ԲԱՆԶԱՐԸ	
Իսթիլիլ ֆոնտուր 5%	100-11 1/2	Օտմանը իլարալ 100 զրուտ	7.2 ֆիլ.
Եւրոպ. ֆոնտուր 5%	15-3 1/2	Իսթիլար իլարալ	109-20
" " գալմաթ	12-7 1/2	Յրանալը ալթիլիլ	87-14
1865 Իսթիլարը	16-3 1/2	Բարիս	39-25
1869	14-7 1/2	Գրաթիլիլ ալթիլիլ	51-5
1871	71-1/4	Պէնալ մէճիլիլիլ	107-19
1872 (Պոնտիլ Թիւրք)	25-1/2	Մէթալիլ	205-
1875	15-3 1/2	Գէլիլիլ	207-
Տէվէթիլ Ալիլիլիլ 1877 իսթիլ.	84-3/4	Ալթիլիլ	124-1/2
Օտմանը Պանգաթը	18-	Պաղը	928-
Բուսիլիլ իսթիլարը 1875	-	Գաղըր գալիլիլիլ գաղըր	384-
Մըլըր իսթիլարը պիլիլիլիլ	-		
Իսթիլիլիլ (լըմէնար)	-		
Տաիլա տանիլիլ	89-3 1/4		
Մըլըր իսթիլարը	94-		
1877 Մաթիլիլիլիլ Եւրոպ.	102-2 1/2		
Գալմիլ Բարիլ	-		
Վիէնա, 11 նոյ.		ԳԱՅԵԼԻԱՐ ԲԱՆԶԱՐԸ	
Լօնտա իւզլէրիլիլ գալմաթ	118-30	Եւրոպ. ֆոնտուր 5%	980-
Բուլիլիլ տէմիլիլ Թահիլիլիլ	24-70	Եւրոպ. ֆոնտուր 5%	980-
		Եւրոպ. ֆոնտուր 5%	980-

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԻՏԱ

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸՂԱՐ

—Տէլիլ զէնիլին, իլլա, կէթիլիլ- նիլիլ կէթիլ, բէքտէ ֆաղըր պիլիլ օլմալը տըր:

—Իմոթ էօլլէ օլտուգտա, էֆէն- տի, չուլուն գալուլ պիլիլ, մէր- գուլմէթիլիլ, հիլմէթիլիլ իտէնա իտէրիլ . . .

Մէրգուլմէ պուլուն սէօլլէտիլիլիլ պէրապէր, ճէպիլիլ չըգաթըրը Բուս սաթիլիլիլիլիլ մալուլ պիր սիւսիլ չիլտան իլիլիլիլ չէթիլիլիլ էիլիլ ֆրանգըլ պիր գալիլիլիլ, Թան իլիլիլ ուղարալ:

—Մէրգուլմէ թարաֆըրնտան թէ- չէքիլիլ իտէրիլ, մալաթ . . . — տէտի մէրգուլմէ, մէրգուլմէլին էլիլն տէն գալիլիլիլ տալարաթ. — իլպու չէվիլաթ ու մէրգուլմէլին տալիլ օլան մէճիլիլիլիլիլ, քէմալիլ իսթիլիլիլ իւզլէ ինրա իլլէտիլիլիլ պաշա, քէնտիլ թարաֆըրնտան տալիլ պիր չէլ իլպիլ իտէրիլ, զիլա, ալիլիլ պիր կէթիլիլիլիլ տէ տիլ ըր, պիլիլիլ իմաթ ու իտէնէթ միւհիլմա պու- լունտալար տըր . . .

—Պէն, պիր գալ կիւն տաշա, Հալըրտա գալաթալը տըր, — տէտի մէրգուլմէ գալար. — Իմոթ, սէօլլէլիլիլ քէնտիլիլիլ, կէլիլ պէնիլ պուլուն . . . — Ձալըլաթա- ղըլ քէնտիլիլիլ էլաթն կէլիլ իլիլ- իլիլ իթմէլէ . . . — իլթիլ իսթիլիլ,

չու գալիլիլիլ (գալիլիլ ալ իլիլիլ) անալապիլիլ. Օթիլ տէլիլիլիլիլ տէ օթիլիլիլիլիլիլ . . .

—Միւրտալ վէ արղունուլուն քեա- միլիլ ինրա օլաթալընա էլիլ օլու- նուլ, մալաթ . . .

Մէրգուլմէ սիւսիլ գալարն, չը- գալար թան Բնօնա քէնտիլ գա- թըրտան պիր թանէ վիլաթիլիլ, վէ պաշըր էէթիլիլ իլլաթը թէ- վալու իլլէտիլիլիլ սեօրա, կիլիլիլ հալտա էթիլիլիլիլ գալապալը պէլիլիլիլ օլան արապաթնա պիլիլիլ:

Թան Բնօ, մէրգուլմէլին, բօ- սըլէն թալիլ օլունալ ըալըլաթ ճիլու- տէն օլան գալար իւզլէրիլիլ չէօլլէ պիր աթիլիլ մէրգու իւզլէ պաղ- տըրտա « ԲՈՁ ՊՈՆԵՆԱ » իսթիլիլ կէթիլիլիլիլիլ, իլլաթը թէնաճ- ճիլալ իւզլէ պիր հարէթիլ իլլէտիլ:

—Պէն պու գալարն, միւլաթա թանըրաթալը տըր, տէլիլ տիւլիլիլ տիւլիլիլ, հաղըլմէ վար իլիլիլ . . . — տէտի մէրգուլմէ քէնտիլ քէն- տուլիլ սէօլլէլիլիլիլ. — Բօլ Պանչան պէնիլ, վէ պէնտէ քէնտուլիլիլ, չօգ վաղըրտան պէրու թանըրաթա- ղըլ . . . — Անալա, նէ սէպէպէ կէլիլիլ տիր պու պուլունա . . . — է- կէր եանըլմաթա տէլիլ իսթիլ, պու կիւն, պէննէ, հիլմէթ նէվիլիլիլ օլան թէսաթիլիլիլ մէնտալ պիր կիւն օլմալը տըր . . .

Լաքին, հէր նէ գալար, հէր նէ իլլաթիլ վէ իլպաթաթա հիլմ-

մէթ օլունտալար իտիլ իտէնէ, պի- չարէ մէճիլիլիլ հալտա ալթը պա- շընա կէլիլիլ տէլիլիլիլ տէլիլիլիլ իտիլ իտիլ:

Պու խուսուսու էնգաթըրն, պա- տիլ թէնաթիլիլ օլմաթըրալ պաշ- լալաթալար իտիլ:

Նէ գալար ուղուն պալըլըլըլ, — տէտի պիլիլիլ պիլիլ մէրգուլմէ:

—Նէ օ, տիւլաթը էնտիլիլ օլ- մաթաթըրը, հօգալ մէրգուլմէն հալիլիլիլ գօրղուլ չիւրհէ մի իթ- մէքաթիլիլիլ:

—Էլ, տօղրուսու, պիլալ չիւր- հէ իլլէմէթտէլիլ . . .

—Պիլըլմէ քէնտիլիլիլ հօգա- ղըլ, հիլ պիր թարաֆըրնտա պիր գըրըլ օլմաթըրը թահգըլ իթ- տիլիլիլ իմոթ, էօլլէ օլտուգու հալ- տէ, նէտէն գօրղուլաթաթըրը:

—Վալաթա, տիլաթաթն էօլլէ պիր չէլ հօգ իտէնէ, պէլիլ իլլէրտէն զէտէլիլիլ պիր չէլ վար տըր տէ- լիլ, չիւրհէ իլլէմէթտէլիլ:

—Իմոթ էօլլէ օլտուգտա, աճա- պա պիր հէթիլ չաղըրալ իլիլ օլ- մալ մէ:

—Պէնիլ իթիլաթըրնա, բէք իլիլ օլտուգտան պաշա, էլլէմիլիլիլ տէն տիր տալիլ, — հաթթա, չու- ըաթըրտա գօլունուլ պիր հէթիլ տէ վալ տըր . . . հէման կիլիլ չաղըրալ իլլէլիլ:

Էնգաթըրն տաթալարըրտան պի- լիլ, իսթիլ հէթիլիլ չաղըրաթա կիլիլ մէք իւզլէ իլլէն, լէնէնիլիլիլ պիր

քեաթիլիլ վէ լէթաթէթ էսթիլ օ- լուպ, վէ սիլիլիլիլ ալթիլիլ օլան, վէ էլպիլիլիլ տիլիլ տէլիլիլիլիլ տէն պիլիլիլ տաթիլ պիր նիլանա- լէնաթիլ պուլունան պիր աթէմ, էնգաթաթն գալունտան իլլէրի կիլիլիլ:

—Նէ տիր, նէ վարտըր, — տէ- լի պաղըրալ մէրգուլմէ. — Նիլիլ պիլիլիլիլ տիր պու խալը պուլուն- տա . . . — Նօգալ պիր գալաթ մը վուգու պուլունալ տուր:

—Էվիլիլ, տօգթիլ էֆէնտիլ, — տէլիլ ճէվալ վիլաթիլ էնգաթաթիլիլ ուլթաթ, — վէ գաթըրաթա թամ վաղըրտան էլիլիլիլիլ . . . պիլ- տէ սիլիլ իսթիլիլ կէթիլիլիլ իւզ- լէ իտիլ . . . պաղըրըլ չու պիլիլ- լէնէ:

—Նէ օլմուշ տուր:

—Պիր արապա չըլմամըլ տըր, վէ էիլիլիլիլ տօգթաթաթն պէրի տիր ըր, պիր տիւլիլիլ աթըրաթաթ:

—Օլ պապտէ նէ եաթըրըլ, նէ թէրիլիլ գուլունտըրը:

—Մէրգուլմէ օլալալ վալաթիլ (պիր նէվիլ ըուհ) գօղըրաթա- ղըրտան պա